

Државната комисија за жалби по јавни набавки, врз основа на член 130 од Законот за јавните набавки, одлучувајќи по жалбата на жалителот INGEROP CONSEIL ET INGENIERIE (ICI), изјавена против Одлуката за избор на најповолна понуда бр. 08-8789/56 од 07.12.2022 година, донесена по Оглас за јавна набавка со Отворена постапка бр. 15413/2022 за набавка на Услуги - Надзор и правен трансакциски советник за изградба на Коридор VIII и Коридор X-d на договорниот орган Јавно претпријатие за државни патишта, врз основа на член 160 став (1) точка 3 и став (2), (3), (4), (5) и (6) и на член 159 став 4 и 6, а во врска со член 157 став 5 и член 160 став (1) точка 7 и став (2) од Законот за јавните набавки („Службен весник на Република Македонија“ бр.24/2019 и „Службен весник на Република С. Македонија бр. 87/2021), на 1^{-та} Седница одржана на ден 11.01.2023 година донесе:

РЕШЕНИЕ

1. Жалбата на жалителот INGEROP CONSEIL ET INGENIERIE (ICI), изјавена против Одлуката за избор на најповолна понуда бр. 08-8789/56 од 07.12.2022 година, донесена по Оглас за јавна набавка со Отворена постапка бр. 15413/2022 за набавка на Услуги - Надзор и правен трансакциски советник за изградба на Коридор VIII и Коридор X-d на договорниот орган Јавно претпријатие за државни патишта, **СЕ ОДБИВА ПОРАДИ НЕОСНОВАНОСТ.**

2. Предлогот за одредување времена мерка поднесен од жалителот INGEROP CONSEIL ET INGENIERIE (ICI), изјавен против Одлуката за избор на најповолна понуда бр. 08-8789/56 од 07.12.2022 година, донесена по Оглас за јавна набавка со Отворена постапка бр. 15413/2022 за набавка на Услуги - Надзор и правен трансакциски советник за изградба на Коридор VIII и Коридор X-d на договорниот орган Јавно претпријатие за државни патишта, **СЕ ОДБИВА.**

3. Решението на Државната комисија за жалби по јавни набавки е конечно по извршената достава.

4. Сите странки се должни да ја почитуваат и да ја спроведат конечната одлука на Државната комисија.

Образложение

Договорниот орган, започнал постапка за јавна набавка со Оглас за јавна набавка со Отворена постапка бр. 15413/2022 за набавка на Услуги - Надзор и правен трансакциски советник за изградба на Коридор VIII и Коридор X-d, за што претходно била донесена Одлука за јавна набавка од 15.09.2022 година. Постапката била објавена на ЕСЈН на Бирото за јавните набавки и во Службен весник на Република Северна Македонија. Набавката била неделива, а договорниот орган во тендерската документација и огласот предвидел дека како критериум за доделување на договор за јавна набавка ќе го користи критериумот економски најповолна понуда врз основа на најдобар однос помеѓу цената и квалитетот за што определил 30 бодови за цената и 70 бодови за квалитетот, без спроведување на е-аукција. Од понудувачите било побарано да достават Изјава за сериозност и Гаранција за квалитетно извршување на договорот [10.00 %].

До крајниот рок за поднесување на понудите 25.10.2022 година, пристигнале вкупно 3 (три) понуди за што бил составен Записник од отворањето на понудите од 25.10.2022 година. Комисијата за јавните набавки на договорниот орган извршила проверка на комплетноста и валидноста на понудите и врз основа на Извештајот од спроведена постапка од 07.12.2022 година, Комисијата дала предлог за најповолна да биде избрана понудата на Група на понудувачи: IRD ENGINEERING Srl како лидер на група понудувачи здружен со Eptisa Servicios de Ingenieria SL како член на група понудувачи, со Друштво за производство, трговија, услуги и градежништво ЕЛЕКТРА СОЛУШНС ДООЕЛ Скопје како член на група понудувачи и со Друштво за инженеринг, проектирање и консалтинг Евро Консалтинг ДОО увоз-извоз Скопје како член на група понудувачи. Ваквиот предлог бил прифатен од страна на одговорното лице на договорниот орган по што била донесена Одлуката за избор на најповолна понуда бр. 08-8789/56 од 07.12.2022 година.

На 09.12.2022 година било испратено известување за управна контрола од страна на Бирото за јавните набавки согласно член 172 став 1 од Законот за јавните набавки при што е констатирано во Записник од управна контрола заведен под број 17-1942/3 од 13.12.2022 година, дека не се утврдени неправилност при спроведувањето на постапката кои влијаат врз исходот на постапката.

Незадоволен од Одлуката за избор на најповолна понуда бр. 08-8789/56 од 07.12.2022 година, жалба до Државната комисија за жалби по јавните набавки поднесе економскиот оператор INGEROP CONSEIL ET INGENIERIE (ICI).

Постапувајќи по изјавената жалба, Државната комисија за жалби по јавните набавки изврши увид во досието на постапката на Електронскиот систем за јавните набавки и врз основа на член 160 став (1) точка 3 и став (2), (3), (4), (5) и (6) од Законот за јавните набавки најде:

Жалбата е дозволена, навремена и изјавена од овластен подносител.

Жалбата е неоснована.

Во жалбата жалителот наведува дека Договорниот орган Јавно претпријатие за државни патишта со Одлуката за избор на најповолен понудувач за Надзор и правен трансакциски советник за изградба на Коридор VIII и Коридор X-d за потребите на Јавното претпријатие за државни патишта, сторил суштествена повреда на одредбите на постапката од Законот за јавни набавки, погрешно ја утврдил фактичката состојба, па врз основа на таквата фактичка состојба погрешно го применил и материјалното право со што донесол одлука во постапка која што била нејасна, неразбирлива, незаконска во целост и спротивна на правилата на постапката. Имено, договорниот орган спроведувал отворена постапка за доделување на договор за јавна набавка на Надзор и правен трансакциски советник за изградба на Коридор VIII и Коридор X- d за потребите на Јавното претпријатие за државни патишта во постапка која се спроведувала со користење на електронски средства преку електронскиот систем за јавни набавки при што како понудувачи во постапката се јавиле повеќе понудувачи и групи на понудувачи меѓу кои и компанијата на жалителот ИНГЕРОП ЦОНСЕИЛ ИНГЕНИЕРИЕ САС од Франција. Со Известување за избор на најповолна понуда бр. 08-8789/59 од 14.12.2022г, договорниот орган го известил жалителот дека понудата пратена преку ЕСЈН од 25.10.2022г. се отфрлала како неприфатлива бидејќи во понудата, целокупната документација била потпишана со дигитален сертификат кој бил на име на лицето Даниел Серафимовски, а издаден бил на правното лице

Серафимовски Косалтинг ДОО, и дигиталниот сертификат бил невалиден од причина што истиот не бил издаден на правното лице кое бил понудувач, односно на ИНГЕРОП ЦОНСЕИЛ ИНГЕНИЕРИЕ САС, Франција како лидер на група понудувачи, ниту пак на било која од членовите на групата, па поради тоа понудата била потпишана со невалиден сертификат што ја правела истата неприфатлива. Ваквите наводи на договорниот орган биле апсолутно неосновани и неточни, а договорниот орган со отфрлање на понудата на сега жалителот сторил суштествена повреда на постапката. Имено, во тендерската документација во точка 4.8 наведено било дека: „Понудата се поднесува во електронска форма преку ЕСЈН и истата треба да биде електронски потпишана со користење на дигитален сертификат од одговорното лице на економскиот оператор или лице овластено од него. Доколку Понудата ја потпишува лице овластено од одговорното лице, во прилог се доставува и овластување за потпишување на понудата потпишано од одговорното лице.“ Понудата се потпишува електронски со употреба на дигитален сертификат, кој е издаден од регистриран издавач на сертификати од надлежен орган во Република Северна Македонија. Носител на дигиталниот сертификат со кој се потпишуваат документите кои се составен дел на понуда (финансиска и техничка понуда, изјави), задолжително треба да биде овластениот потписник на економскиот оператор или лице ополномоштено од овластениот потписник. Полномошното ќе се смета за валидно доколку е приложено во: а) електронска форма потпишано со дигитален сертификат на Одговорното лице; б) во скенирана форма, со печат и своерачен потпис на Одговорното лице и потпишано со дигитален сертификат од Овластеното лице.“ Од наведеното во тендерската документација неспорно произлегувало дека понудата во секој случај можела да биде потпишана од овластеното лице на економскиот оператор со употреба на дигитален сертификат. Во тендерската документација јасно било утврдено дека носител на дигиталниот сертификат треба да биде овластениот потписник на економскиот оператор или лице ополномоштено од овластениот потписник. Во конкретниот случај, понудата на жалителот уредно била потпишана со дигитален сертификат кој што гласел на лицето Даниел Серафимовски, како лице кое што било ополномоштено од овластеното лице на понудувачот да го застапува во текот на целата тендерска постапка вклучително и да ја потпише понудата на жалителот. Полномошното за застапување на лицето Даниел Серафимовски уредно било доставено во понудата на жалителот, истото било уредно дигитално потпишано од одговорните лица на понудувачот, па оттука неспорно било дека понудата во целост ги исполнувала барањата на тендерската документација и истата не можела да биде отфрлена како неприфатлива по овој основ. Во прилог на

понудата на жалителот уредно биле доставени овластувања од сите членови на групата на понудувачи за ополномоштено лице Даниел Серафимовски, сите овластувања биле потпишани со дигитален сертификат на овластени лица на понудувачите, па оттука неспорно било дека биле исполнети сите предуслови предвидени во законот и тендерската документација понудата да биде евалуирана и прифатена од страна на комисијата како понуда која ги исполнувала условите во целост. Сосема неточно и погрешно било образложението во Известувањето за избор на најповолна понуда доставено до жалителот во кое се наведувало дека дигиталниот сертификат со кој била потпишана понудата бил невалиден од причина што истиот не бил издаден на правното лице кое било понудувач, односно на ИНГЕРОП ЦОНСЕИЛ ИНГЕНИЕРИЕ САС, Франција како лидер на група на понудувачи, ниту пак на било кој од членовите на групата. Сертификатот со кој била потпишана понудата на жалителот бил валиден дигитален сертификат издаден на ополномоштено лице од сега жалителот и со оглед на фактот дека економскиот оператор-сега жалителот овластил друго лице да го застапува во текот на целата тендерска постапка, овластеното лице имало право со електронски со валиден дигитален сертификат да ги потпишува сите документи во текот на тендерската постапка. Во тендерската документација поточно во точка 4.8 немало изрично наведено дека потписник на тендерската документација со дигитален сертификат морал да биде економскиот оператор, туку напротив дека доставената документација од економскиот оператор требала да биде електронски потпишана со користење на дигитален сертификат од одговорното лице на економскиот оператор или лице овластено од него. Доколку понудата ја потпишувало лице овластено од одговорното лице, во прилог се доставувало и овластување за потпишување на понудата потпишано од одговорното лице. Во случајот потписникот на тендерската документација било лице овластено од економскиот оператор со уредни овластувања од сите членови на Групата на понудувачи, приложени соодветно кон документацијата за евалуација. Формата и критериумите во Тендерската документација требало да бидат јасно и прецизно наведени, без да оставал простор за произволно толкување како од договорните органи, така и од другите учесници во постапката. Ова дотолку повеќе што лидерот на Групата на понудувачи на овде жалителот, ИНГЕРОП ЦОНСЕИЛ ИНГЕНИЕРИЕ САС, Франција бил и регистран учесник на ЕСЈН со свој важечки регистриран профил од почетокот на тендерската постапка, па не можело да се тврди дека економскиот оператор не учествувал во постапката како правно лице овластено за поднесување на понуда, имајќи предвид дека токму преку овој профил била доставена предметната понуда. Понатаму би сакале да истакнат дека како потврда на наводите дека тендерската документација

можела да биде потпишана од страна на овластеното лице на понудувачот бил и образецот на понуда каде под потписот на овластеното лице било наведено дека: „Овој образец не се потпишува своерачно, туку исклучиво електронски со прикачување на валиден дигитален сертификат чиј носител е одговорното лице или лице овластено од него.“ Овластувањето кое што било дадено како образец кон понудата исто така содржело напомена дека: „Овластувањето потпишано од одговорно лице (Управител/Директор) на економскиот оператор, економскиот оператор го скенира и како такво го прикачува со понудбената документација и електронски се потпишува од страна на лицето кое се овластува.“ Изјавата која што била прилог образец кон понудата и која што требала да биде поднесена заедно со тендерската документација исто така содржела напомена дека: „* Изјавата се потпишува електронски со користење на квалификуван сертификат за електронски потпис чиј носител е одговорното лице или лице овластено од него. Доколку Изјавата ја дава овластеното лице во прилог да се достави овластувањето.“. Оттука, видливо од тендерската документација, дозволено било понудата на понудувачите заедно со пропратните документи да биде потпишана со дигитален сертификат и електронски потпис на овластеното лице на понудувачот и потпишувањето на понудата со дигитален сертификат од овластеното лице не можел да биде основ за отфрлање на понудата, ниту пак основ за оспорување на валидноста на сертификатот со кој е потпишана понудата. Ваквите тврдења на договорниот орган биле сосема неосновани, контрадикторни и во спротивност со она што било предвидено со тендерската документација, што ја правело Одлуката на комисијата за јавни набавки на договорниот орган за отфрлање на понудата на жалителот како неприфатлива и незаконита во целост. Согласно член 109 став 2 и 3 од Законот за јавни набавки: „При проверката на комплетноста и валидноста на документацијата за утврдување на способноста на понудувачот и при евалуација на понудата, комисијата може да побара понудувачите да ги појаснат или дополнат документите, доколку не станува збор за значителни отстапувања од бараната документација. Комисијата не смее да создава предност во корист на одреден економски оператор со користење на бараните појаснувања или дополнувања. Бараното објаснување понудувачот го доставува преку ЕСЈН во рокот кој го определила комисијата.“. Спротивно на предвиденото во законот, Комисијата за јавни набавки на Јавното претпријатие за државни патишта во текот на вршење на евалуација на понудите воопшто не побарала појаснување или дополнување на документацијата на сега жалителот во поглед на дигиталниот сертификат со кој што е потпишана и поднесена понудата во тендерската постапка. Согласно законот, комисијата за јавни набавки била должна да побара дополнување и појаснување на понудата, а не да ја отфрла како

неприфатлива, особено ако се имало предвид фактот дека понудата на жалителот била најприфатлива според сите критериуми за избор согласно тендерската документација, и имала најниска и значително помала цена од сите останати понудувачи кои учествувале во тендерската постапка и доставиле понуди. Оттука, со ваквото постапување Комисијата за јавни набавки на договорниот орган сторила суштествена повреда на постапката и извршила погрешна примена на членот 109 од Законот за јавни набавки. Во оваа насока би сакале да истакнат дека Комисијата во текот на евалуација на понудите, на понудувачот кој што бил избран за најповолен понудувач во текот на постапката му било побарано да изврши дополнување/дообјаснување на доставената понуда во поглед на: „- за лицето Дарко Димитровски потребно е да дадат појаснување на образецот на биографија со цел да се утврди дали лицето го исполнува условот: Минимум 7 години работно искуство во област на градежништво; - за лицето Филип Милески потребно е да дадат појаснување на образецот на биографија со цел да се утврди дали лицето го исполнува условот: Минимум 7 години работно искуство во област на градежништво и 5 години искуство на објекти од нискоградба и инфраструктурни објекти; -за лицето Коста Јанев потребно е да дадат појаснување на образецот на биографија со цел да се утврди дали лицето ги исполнува условите: 2. Со 7 години искуство како Главен надзор или член на клучен персонал во надзорен тим на изградба, реконструкција или рехабилитација на автопатишта, експресни, магистрални или регионални патишта. - Или 10 години искуство како Раководител на изградба, реконструкција или рехабилитација на автопатишта, експресни, магистрални или регионални патишта, и - Или 8 години вкупно искуство како Главен надзор или член на клучен персонал во надзорен тим или Раководител на изградба, реконструкција или рехабилитација на автопатишта, експресни, магистрални или регионални патишта. 4. Со 5 години искуство како Главен надзор или член на клучен персонал во надзорен тим или член на клучен персонал кај Изведувачот на изградба, реконструкција или рехабилитација на автопатишта, експресни, магистрални или регионални патишта (траса); и -за БАЛКАН КОНСАЛТИНГ ДОО Скопје потребно е да се достави Изјава дека во последните пет години не му била изречена правосилна пресуда за учество во злосторничко здружување, корупција, затајување на даноци и придонеси, тероризам или казнени дела поврзани со терористички активности, перење пари и финансирање тероризам и злоупотреба на детскиот труд и трговија со луѓе со наведен датум;“, односно му била дадена шанса на веќе избраниот понудувач да достави дополнително скенирани страни кои што недостигале во прилог на поднесената тендерска документација поради техничка грешка за Дарко Димитровски и Филип Милески, дополнително појаснување на

професионалното искуство на Коста Јанев, Изјава со наведен датум кој претходно недостасувал. На овој начин со ваквото постапување комисијата постапила и спротивно на Начелото на еднаков третман и недискриминација на економските оператори предвидено во членот 7 од Законот за јавни набавки каде било утврдено дека: „Договорниот орган обезбедува еднаков третман на економските оператори во сите фази од постапката за јавна набавка и во однос на сите елементи од понудата, земајќи го предвид заемното признавање и сразмерност на барањата во врска со предметот на набавка.“ На овој начин во целост било повредено материјалното право, бидејќи комисијата не обезбедила еднаков третман на сите економски оператори, туку напротив на еден оператор му дозволила дополнувања и дообјаснувања на понудата, а жалителот без никаков законски основ го отфрла од постапката со образложение дека неговата понуда била неприфатлива, без да побара дополнување на понудата во поглед на дигиталниот сертификат на овластеното лице. Ова било предвидено и во точка 2.1.2 од Тендерската документација каде јасно било утврдено дека „При проверката на комплетноста и валидноста на документацијата за утврдување на способноста на понудувачот и при евалуација на понудата, комисијата може да побара понудувачите да ги појаснат или дополнат документите, доколку не станува збор за значителни отстапувања од бараната документација. Комисијата не смее да создава предност во корист на одреден економски оператор со користење на бараните појаснувања или дополнувања.“ Дополнително, факт било дека овде жалителот како понудувач имал најниска и најкомпетентна понуда, видно од Записникот од отварање на понудите, и тоа пониска за 268.263.474,00 денари во споредба со избраниот најповолен понудувач, со што од страна на Договорниот орган било повредено и начелото на економичност, ефикасност и ефективност на користењето јавни средства од член 4 на Законот за јавни набавки кое предвидувал дека: „1) Договорниот орган ги спроведува јавните набавки на начин што ќе обезбеди економично, ефикасно и ефективно користење на јавните средства и успешно остварување на целите на своето работење, утврдени во согласност со прописите кои го уредуваат користењето на буџетските и другите јавни средства. 2) Договорниот орган ги спроведува јавните набавки на начин што ќе обезбеди соодветен квалитет на предметот на набавка во однос на неговата намена и вредност.“ Од се напреднаведено неспорно произлегувало дека Комисијата за јавни набавки на договорниот орган Јавно претпријатие за државни патишта сторила пропусти во постапката и на тој начин неправилно ја утврдила фактичката состојба што довело до донесување на контрадикторна и неоснована одлука за отфрлање на понудата на жалителот. Од друга страна, исто така би сакале да истакнат дека

Комисијата за јавни набавки во текот на спроведување на тендерската постапка извршила и измени на условите за докажување на економската и финансиската состојба на економските оператори спротивно на член 109 т. 2 и 4 од ЗЈН, на начин што по поставено прашање од страна на физичко лице Николина Рувчевска, дата на поставено прашање 04.10.2022,12:32, дата на поставен одговор 10.10.2022, 15:08, без да одговори на поставеното прашање вршел суштинска промена на условите и тоа во делот што се однесувал за извештај за билансот на состојбата и податоци од биланс на успех за 2019, 2020 и 2021 година, заверен од надлежен орган, односно во поглед Ревизорски извештаи, каде според првично издадената тендерска документација се барало Ревизорските извештаи да бидат позитивни и да бидат издадени од странска реномирана институција, регистрирана за вршење на ревизија и да содржат податоци за вкупното економско работење на Странскиот Понудувач (за последните три години), за потоа да го измени овој услов и да го избрише делот дека се бараат позитивни Ревизорски извештаи, туку вршел промена и барал да се достават само Ревизорски извештаи. По извршената промена од страна на комисијата, овој критериум бил сметен на начин што истиот гласел: „За Странски Понудувач, доколку не се издава Извештај за билансот на состојбата и податоци од биланс на успех за 2019, 2020 и 2021 година, заверен од надлежен орган, тогаш се доставува копија од Ревизорски извештаи, кои треба да бидат издадени од странска реномирана институција, регистрирана за вршење на ревизија. Ревизорските извештаи треба да содржат податоци за вкупното економско работење на Странскиот Понудувач (за последните три години).“ Ваквата направена промена во текот на тендерската постапка била индикативна, со оглед на фактот дека по поставено прашање не се давал конкретен одговор, туку се вршела директна промена на тендерска документација која што на овој начин овозможувал овој услов да се исполни од избраниот понудувач, имајќи предвид дека неговите финансиски резултати и Ревизорски извештаи за последните три години не биле позитивни како што било првично побарано со неизменетата тендерска документација. Основна цел на ревизијата на финансиските извештаи била да се даде мислење за точноста и објективноста на финансискиот извештај. Ревизорскиот извештај во кој ревизорот заклучил дека финансиските извештаи даваат вистинска и објективна слика согласно со утврдена рамка за известување, односно кога сигурност утврдил дека сметководствените искази на реален начин и непристрасно ја прикажуваат финансиската состојба на деловниот субјект, а финансиските извештаи биле составени согласно сметководствените стандарди и важечките сметководствени прописи претставувале позитивен ревизорски извештај или извештај кој содржел мислење без резерва. Ваквата измена која ја направил договорниот орган во

делот на финансиските критериуми претставувала суштинска измена на критериумите од тендерската документација, а воедно оставала простор и за сомнеж во однос на презентираниите и искажаните финансиски резултати од работењето на економскиот оператор (како што бил во случајот со изборот на Група на понудувачи предводена од лидерот ИРД ЕНГИНЕЕРИНГ Срл Италија како најповолна понуда). Тука сакаат да го истакнат фактот дека согласно член 91 од Законот за јавни набавки утврдено било дека „Договорниот орган може да утврди минимални услови за да потврди дека економските оператори ја имаат потребната економска и финансиска способност за извршување на договорот“. Договорниот орган може да побара економскиот оператор: а) да има одреден минимален годишен приход, вклучувајќи и одреден минимален приход во дејноста поврзана со предметот на јавна набавка; б) да има одредена минимална вредност на показатели на работењето, кои, меѓу другото, ги искажуваат нивоата на стабилност, ликвидност и успешност, вклучувајќи и споредба со показателите на просекот на дејноста поврзана со предметот на јавна набавка и/или в) да обезбеди соодветно ниво на осигурување од професионални ризици.“ Ако се имала предвид ваквата законска одредба, и ако се погледнат доставени документи од економскиот оператор чија понуда е избрана за најповолна, неспорно може да се утврди дека избраниот економски оператор нивоата на стабилност, ликвидност и успешност предвидени како критериум со законот не ги исполнувал, затоа што последните 3 години работел со загуба, и тоа за 2019 минус ЕУР6,7 милиони., 2020 минус ЕУР6,9 милиони и 2021 минус ЕУР 8,5 милиони. Имајќи ги предвид погоренаведените нерегуларности повеќе од очигледно било дека договорниот орган во постапувањето не ги почитувал начелата на кои се темелеле јавните набавки: уредувањето, развојот на системот на јавни набавки и неговото спроведување се темелат врз начелата на слободно движење на стоките, слобода за основање, слобода за обезбедување услуги, како и начелата на економичност, ефикасност, конкуренција помеѓу економските оператори, транспарентност, еднаков третман на економските оператори и сразмерност. Согласно со член 2 точка 10 и 11 од Законот за јавни набавки, "Тендерска документација" е секој документ изработен од страна на договорниот орган или на кој упатува договорниот орган, а со кој се опишуваат или се утврдуваат елементите на одредена набавка или постапка, вклучувајќи го и огласот за јавна набавка, претходното информативно известување или периодично индикативно известување кое се користи како замена за оглас за јавна набавка, техничките спецификации, описната документација, предложените услови на договорот, обрасците што ги пополнуваат понудувачите, информациите за општоприменливите прописи и сета дополнителна понуда; ..." Прифатлива

понуѓа" е понуда поднесена од понудувачот, која ги исполнува условите за утврдување способност, потребите и барањата на договорниот орган наведени во техничките спецификации и останатата тендерска документација, што е невремена, која нема невообичаено ниска цена, а чија конечна цена не ги надминува средствата обезбедени или кои може да се дообезбедат од договорниот орган согласно овој закон.“ Согласно член 3 од истиот закон, начелата на кои се темелат јавните набавки:„ (1) Уредувањето, развојот на системот на јавни набавки и неговото спроведување се темелат врз начелата на слободно движење на стоките, слобода за основање, слобода за обезбедување услуги, како и начелата на економичност, ефикасност, конкуренција помеѓу економските оператори, транспарентност, еднаков третман на економските оператори и сразмерност.“ Понатаму, согласно со член 4 став 1 од истиот закон, „договорниот орган ги спроведува јавните набавки на начин што ќе обезбеди економично, ефикасно и ефективно користење на јавните средства и успешно остварување на целите на своето работење, утврдени во согласност со прописите кои го уредуваат користењето на буџетските и други јавни средства. (2) Договорниот орган ги спроведува јавните набавки во рок и на начин што ќе обезбеди соодветен квалитет на предметот на набавка во однос на неговата намена и вредност.“ Согласно член 109 од ЗЈН, „(1) Кај отворената постапка, комисијата пред да пристапи кон евалуација на понудите, ја проверува комплетноста и валидноста на документацијата за утврдување на способноста на понудувачот. (2) При проверката на комплетноста и валидноста на документацијата за утврдување на способноста на понудувачот и при евалуација на понудата, комисијата може да побара од понудувачите да ги појаснат или дополнат документите, доколку не станува збор за значителни отстапувања од бараната документација. Комисијата не смее да создава предност во корист на одреден економски оператор со користење на бараните појаснувања или дополнувања. (3) Бараното објаснување понудувачот го доставува преку ЕСЈН во рокот кој го определила комисијата. (4) Никакви промени во финансиската и техничката понуда, освен исправката на аритметички грешки, не смеат да се бараат, нудат или да се дозволат од страна на комисијата или од понудувачот. (5) Комисијата може да бара директно од понудувачот, а со цел објаснување на понудата, превод на делот од понудата кој е во врска со техничката документација за кој во тендерската документација дозволил истата да биде изработена на странски јазик и за истото да се одреди примерен рок. (6) Неприфатливите понуди комисијата нема да ги евалуира. (7) Евалуацијата на понудите се врши исклучиво во согласност со критериумите наведени во тендерската документација.“ Во конкретниот случај Договорниот орган погрешно постапил кога ја донел спорната одлука за избор на најповолен понудувач и

известувањето со кое понудата на овде жалителот ја отфрлил како недозволена, утврдувајќи дека електронскиот потпис со кој била потпишана понудата гласел на друго правно лице, а не на правното лице - економски оператор кој учествувал во предметната постапка. Во таа насока спротивно на погорецираните членови од ЗЈН и тендерската документација, првостепениот орган не го земал во предвид фактот дека понудата на овде жалителот била најповолна односно со најниска цена и истата не ја земал во разгледување како подобна понуда за евалуација со што не му била дадена прилика рамноправно со другите учесници да учествува во следната фаза од постапката за јавна набавка. Оттука неспорно произлегувало дека договорниот орган ја донел побиваната одлука за избор на најповолен понудувач во несоодветна постапка и сторил суштествени повреди на постапката и повреди на материјалното право, па незаконски, без правилно утврдување на критериумите доставил известување до жалителот дека неговата понуда била отфрлена како неприфатлива. На таков начин се потврдувало дека договорниот орган сторил повеќе повреди на постапката, со што неспорно било дека сега побиваната одлука била незаконска. Поради се погоренаведено, предлагаат Државната комисија за јавни набавки да ја уважи жалбата на жалителот Група на понудувачи ИНГЕРОП ЦОНСЕИЛ ИНГЕНИЕРИЕ САС, ЕГИС ИНТЕРНАЦИОНАЛ од Гујанцоурт, Франција - ЕГИС ИНТЕРНАЦИОНАЛ Подружница во Скопје и ДГПТУ МАТЕКА ИНЖЕНЕРГИНГ ДОО Гостивар во целост, да ја поништи Одлуката за избор на најповолна понуда бр. 08-8789/56 од 07.12.2022г. на Договорниот орган Јавно претпријатие за државни патишта, согласно Отворена постапка со интересен број кај договорниот орган бр. 60/2022 по Оглас бр. 15413/2022 од 15.09.2022 година за јавна набавка на Надзор и правен трансакциски советник за изградба на Коридор VIII и Коридор X-d, и Известувањето за избор на најповолна понуда бр. 08-8789/59 од 14.12.2022г., и да ја врати постапката на повторно одлучување пред Комисијата за јавни набавки на првостепениот орган во фаза пред спроведување на постапка на евалуација, со цел Комисијата да изврши повторна евалуација на понудите на сите понудувачи и врз основа на повторната евалуација да изврши повторен избор на најповолен понудувач во законита постапка. Во смисла на одредбата од Член 159 став 1) од Законот за јавни набавки, жалителот можел со жалбата да поднесе и предлог за одредување времени мерки, поради што го поднесуваат и следниот: Посебен предлог: Со цел навремено исправување на кршењето на законот на укажување во жалбата односно за спречување на настанување штета на економскиот оператор. Согласно со Член 157 став 2) од Законот за јавни набавки по исклучок, Државната комисија можела да го одобри склучувањето на договорот или рамковната спогодба на барање на договорниот орган, а в.в. со. Член 158 став 1) од Законот за јавни набавки,

според кој договорниот орган може истовремено со одговорот на жалбата да поднесе барање за склучување на договорот за јавна набавка или на рамковната спогодба. Оттука произлегувало дека склучувањето на договорот за јавна набавка не може да се спречи освен доколку заедно со жалбата не биде поднесен и предлог за изрекување на привремена мерка за таа цел. Економскиот оператор би претрпел значителна штета доколку постапката за јавна набавка продолжи со склучување на договор за јавна набавка односно последиците би биле неотстранливи поради што го поднесува овој предлог за обезбедување. Ова ако се земе во предвид фактот дека предметната понуда била најповолна односно со најниска цена меѓутоа истата не била воопшто разгледувана како подобна понуда за евалуација и на економскиот оператор не му било дадено прилика рамноправно со другите учесници да учествува во следната фаза од постапката за јавна набавка. Привремена мерка за обезбедување на парично побарување може да се дозволи ако подносителот го стори веројатно постоењето на околностите на кои го заснова предлогот и притоа истиот не би требал да ја докажува опасноста од осуетување на барањето ако стори, веројатно дека со предложената мерка договорниот орган би претрпел само незначителна штета или пак не би имал никаква штета. Притоа ќе се сметало дека опасност во секој случај постои и таа не требала да се докажува доколку се работи за деловни субјекти (во случајов групата на компании во состав на економски оператор) кои се регистрирани и работат во странство-надвор од Р.С.Македонија (во случајов во Р.Франција) и штетата кој би се предизвикала би настанала во оваа странска земја. Со жалбените наводи и аргументи и со фактот дека се работело за странски компании како дел од групата на понудувачи, го оправдуваат барањето за донесување на решение за привремена мерка и воедно истакнуваат дека одлагањето на извршувањето на обжалената Одлука за избор на најповолна понуда немало да биде на штета на јавниот интерес и на договорниот орган. Оттука сметаат дека ќе се постигне целта и ќе се спречи ненадоместлива штета на страната на економскиот оператор/групата на понудувачи доколку се уважи овој посебен предлог за обезбедување. Поради тоа и предлагаат на Државната Комисија за жалби по јавни набавки заедно со одлуката по повод вложената жалба да го донесе и следното: решение Предлогот за издавање на привремена мерка поднесен од група на понудувачи Група на понудувачи ИНГЕРОП ЦОНСЕИЛ ИНЖЕНЕРИЕ САС, ЕГИС ИНТЕРНАЦИОНАЛ од Гујанцоурт, Франција -ЕГИС ИНТЕРНАЦИОНАЛ Подружница во Скопје и ДГПТУ МАТЕКА ИНЖЕНЕРИНГ ДОО Гостивар, се уважува. Се спречува спроведување на Одлука за избор на најповолна понуда арх.бр.08-8789/56 од 07.12.2022 г. донесена од страна на Република Северна Македонија,Јавно Претрпијатие за државни патишта Скопје во врска со Отворена постапка

бр.60/2022 по Оглас бр. 15413/2022 од 15.09.2022 г. за јавна набавка на Надзор и правен трансакциски советник за изградба на Коридор VIII и Коридор X-д за потребите на РСМ, Јавно Претрпијатие за државни патишта Скопје. Се спречува дејство од страна на договорниот орган односно склучување на Договор за јавна набавка помеѓу РСМ, Јавно Претрпијатие за државни патишта Скопје како договорен орган и група на понудувачи: IRD ENGINEERING Srl од Рим, Италија, Eptisa Servicios de Ingenieria SL од Мадрид, Шпанија, Електра Солушнс ДООЕЛ Скопје и Евро Консалтинг ДОО Скопје во врска со Отворена постапка бр.60/2022 по Оглас бр. 15413/2022 од 15.09.2022 г. за јавна набавка на Надзор и правен трансакциски советник за изградба на Коридор VIII и Коридор X-d за потребите на РСМ, Јавно Претрпијатие за државни патишта Скопје.

Договорниот орган во одговорот на жалбата наведува дека Поднесената жалба од INGEROP CONSEIL ET INGENIERIE (ICI), адреса на 18 rue des Deux Gares, 92500 Rueil Malmaison, Франција како лидер на група понудувачи со ЕМБС 48962613500359 здружен со ЕГИС ИНТЕРНАЦИОНАЛ адреса на 15, avenue du Centre – CS 20538 – Guyancourt – 78286 Saint-Quentin-en-Yvelines Cedex – Франција со ЕМБС 6909272 како член на група понудувачи и ДППТУ МАТЕКА ИНЖЕНЕРИНГ ДОО експорт импорт ул. Бранко Станојевиќ бр. 7, Гостивар, Р.С. Македонија со ЕМБС: 7513534 како член на група понудувачи, била неоснована, поради што предлагаат Државната комисија за жалби по јавни набавки поднесената жалба да ја одбие. Во однос на наводите во истата, Комисијата за конкретната јавна набавка се изјаснувала за следното: Врз основа на претходно донесена Одлука за јавна набавка бр. 02-8789/1 од 15.09.2022 година, Договорниот орган Јавно Претрпијатие за државни патишта – Скопје на ден 15.09.2022 година на Електронскиот систем за јавни набавки објавил јавен оглас со број 15413/2022 за доделување на договор за јавна набавка на услуги со предмет: Надзор и правен трансакциски советник за изградба на Коридор VIII и Коридор X-d. Вкупната проценета вредност на набавката без ДДВ изнесувала 1.540.000.000,00 денари без ДДВ, односно 1.817.200.000,00 денари со вклучен ДДВ од 18%. Согласно утврдената проценета вредност, постапката за доделување на договор за јавна набавка се спровела согласно член 41, 47, 50 и 86 од Законот за јавните набавки, со примена на отворена постапка во електронска форма преку ЕСЈН (www.e-nabavki.gov.mk) и без користење на електронска аукција како последна фаза во постапката. Согласно член 99 став 1 и 2 од Законот за јавните набавки, како критериум за доделување на договорот за јавна набавка бил утврден критериумот: економски најповолна понуда, утврден како најдобар однос меѓу цената и квалитетот. Јавното

отворање на понудите се одржа на ден 25.10.2022 година во 11:00 часот, за што бил изготвен Записник со бр. 08-8789/40 од 25.10.2022 година. Согласно Записникот од јавното отворање на понудите, до крајниот рок за доставување на понудите беа пристигнати 3 (три) навремени понуди и тоа:

1) Група на понудувачи: INGEROP CONSEIL ET INGENIERIE (ICI) Франција, адреса на 18 rue des Deux Gares, 92500 Rueil Malmaison, Франција како лидер на група понудувачи со ЕМБС: 48962613500359 здружен со: ЕГИС ИНТЕРНАЦИОНАЛ адреса на 15,avenue du Centre – CS 20538 – Guyancourt – 78286 Saint-Quentin-en-Yvelines Cedex – Франција со ЕМБС 6909272 како член на група понудувачи и ДГПТУ МАТЕКА ИНЖЕНЕРИНГ ДОО експорт импорт ул. Бранко Станојевиќ бр. 7, Гостивар, Р.С. Македонија со ЕМБС: 7513534 како член на група понудувачи; 2) Група на понудувачи: IRD ENGINEERING Srl, со адреса: Лунготевере Делле Нави 30, Рим, Италија со ЕМБС 961245 како лидер на група понудувачи здружен со Eptisa Servicios de Ingenieria SL со адреса: ул. Емилијо Муњос бр. 35, Мадрид - Шпанија со ЕМБС: 959800QCPUBMWYETZV56 како член на група понудувачи, со Друштво за производство, трговија, услуги и градежништво ЕЛЕКТРА СОЛУШНС ДООЕЛ Скопје, ул. Орце Николов бр. 180-1/3 – Скопје со ЕМБС 5702968 како член на група понудувачи и со Друштво за инженеринг, проектирање и консалтинг Евро Консалтинг ДОО увоз-извоз Скопје, ул. Петко Јанчевски бр. 41А – Скопје со ЕМБС 5606802 како член на група понудувачи; и понуда од 3) Група на понудувачи: Hill International N.V. со адреса: Де Кусерстраат 91, 1081 ЦН Амстердам, Холандија со ЕМБС 50919679 како лидер на група на понудувачи здружен со Градежен институт МАКЕДОНИЈА АД-Скопје, ул. Дрезденска бр. 52 Скопје со ЕМБС 4067533. По одржаното јавно отворање на понудите, Комисијата за јавни набавки пристапила кон проверка на комплетноста и валидноста на доставената документација за утврдување на способност и евалуација на доставените понуди, за што изготвила Извештај од спроведената постапка со бр. 08-8789/54 од 07.12.2022 година (во понатамошниот текст: Извештајот). Согласно Извештајот, Комисијата заклучила дека Групата на понудувачи: IRD ENGINEERING Srl, со адреса: Лунготевере Делле Нави 30, Рим, Италија со ЕМБС 961245 како лидер на група понудувачи здружен со Eptisa Servicios de Ingenieria SL со адреса: ул. Емилијо Муњос бр. 35, Мадрид - Шпанија со ЕМБС: 959800QCPUBMWYETZV56 како член на група понудувачи, со Друштво за производство, трговија, услуги и градежништво ЕЛЕКТРА СОЛУШНС ДООЕЛ Скопје, ул. Орце Николов бр. 180-1/3 – Скопје со ЕМБС 5702968 како член на група понудувачи и со Друштво за инженеринг, проектирање и консалтинг Евро Консалтинг ДОО увоз-извоз Скопје, ул. Петко Јанчевски бр. 41А – Скопје со ЕМБС 5606802 како член на група понудувачи во целост ги исполниле условите за учество во постапката, како и критериумите и

условите за способност наведени во тендерската документација и доставиле прифатлива понуда, додека понудата на Група на понудувачи: INGEROP CONSEIL ET INGENIERIE (ICI) Франција, адреса на 18 rue des Deux Gares, 92500 Rueil Malmaison, Франција како лидер на група понудувачи со ЕМБС: 48962613500359 здружен со: ЕГИС ИНТЕРНАЦИОНАЛ адреса на 15,avenue du Centre – CS 20538 – Guyancourt – 78286 Saint-Quentin-en-Yvelines Cedex – Франција со ЕМБС 6909272 како член на група понудувачи и ДГПТУ МАТЕКА ИНЖЕНЕРИНГ ДОО експорт импорт ул. Бранко Станојевиќ бр. 7, Гостивар, Р.С. Македонија со ЕМБС: 7513534 како член на група понудувачи и понудата на Група на понудувачи: Hill International N.V. со адреса: Де Кусерстраат 91, 1081 ЦН Амстердам, Холандија со ЕМБС 50919679 како лидер на група на понудувачи здружен со Градежен институт МАКЕДОНИЈА АД-Скопје, ул. Дрезденска бр. 52 Скопје со ЕМБС 4067533 биле оценети како неприфатливи, за што биле отфрлени од понатамошниот тек на евалуација на понудите, согласно член 109 став 6 од Законот за јавните набавки. Комисијата за спроведување на конкретната јавна набавка пристапила кон оценување и бодирање на понудата на Групата на понудувачи: Група на понудувачи: IRD ENGINEERING Srl, со адреса: Лунготевере Делле Нави 30, Рим, Италија со ЕМБС 961245 како лидер на група понудувачи здружен со Eptisa Servicios de Ingenieria SL со адреса: ул. Емилијо Муњос бр. 35, Мадрид - Шпанија со ЕМБС: 959800QCPUBMWYETZV56 како член на група понудувачи, со Друштво за производство, трговија, услуги и градежништво ЕЛЕКТРА СОЛУШНС ДООЕЛ Скопје, ул. Орце Николов бр. 180-1/3 – Скопје со ЕМБС 5702968 како член на група понудувачи и со Друштво за инженеринг, проектирање и консалтинг Евро Консалтинг ДОО увоз-извоз Скопје, ул. Петко Јанчевски бр. 41А – Скопје со ЕМБС 5606802 како член на група понудувачи, при што истата била оценета како економски најповолна, односно имала освоено најголем број на бодови како збир на бодовите за секој елемент на критериумот економски најповолна понуда, односно дека понудата имала освоено вкупно 75 бода, од кои 30 бода за елементот цена и 45 бода за елементот квалитет. Комисијата до Директорот на Јавното Претпријатие за државни патишта го доставила Извештајот од спроведена постапка, во кој го утврдила конечниот приказ на понудени цени и освоени бодови согласно критериумот економски најповолна понуда и доставила предлог за избор на најповолна понуда врз основа на критериумите содржани во Огласот и тендерската документација (економски најповолна понуда, утврдена како најдобар однос помеѓу цената и квалитетот). Директорот на Јавното Претпријатие за државни патишта - Скопје го прифатил Извештајот на Комисијата, во кој бил содржан предлогот за избор на најповолна понуда и согласно член 112 став 1 и став 2 од Законот за јавните набавки, одлучил како во диспозитивот на Одлуката за избор на најповолна

понуда со бр. 08-8789/56 од 07.12.2022 година, со која за најповолна понуда согласно условите, барањата и критериумот за доделување на договорот за јавна набавка се избирала понудата на Групата на понудувачи: IRD ENGINEERING Srl, со адреса: Лунготевере Делле Нави 30, Рим, Италија со ЕМБС 961245 како лидер на група понудувачи здружен со Eptisa Servicios de Ingenieria SL со адреса: ул. Емилијо Муњос бр. 35, Мадрид - Шпанија со ЕМБС: 959800QCPUBMWYETZV56 како член на група понудувачи, со Друштво за производство, трговија, услуги и градежништво ЕЛЕКТРА СОЛУШНС ДООЕЛ Скопје, ул. Орце Николов бр. 180-1/3 – Скопје со ЕМБС 5702968 како член на група понудувачи и со Друштво за инженеринг, проектирање и консалтинг Евро Консалтинг ДОО увоз-извоз Скопје, ул. Петко Јанчевски бр. 41А – Скопје со ЕМБС 5606802 како член на група понудувачи. По приемот на Одлуката за избор на најповолна понуда бр. 08-8789/56 од 07.12.2022 година за доделување на договор за јавна набавка на услуги со предмет: Надзор и правен трансакциски советник за изградба на Коридор VIII и Коридор X-d, на ден 23.12.2022 година била доставена жалба од Групата на понудувачи: INGEROP CONSEIL ET INGENIERIE (ICI), адреса на 18 rue des Deux Gares, 92500 Rueil Malmaison, Франција како лидер на група понудувачи со ЕМБС 48962613500359 здружен со ЕГИС ИНТЕРНАЦИОНАЛ адреса на 15, avenue du Centre – CS 20538 – Guyancourt – 78286 Saint-Quentin-en-Yvelines Cedex – Франција со ЕМБС 6909272 како член на група понудувачи и ДГПТУ МАТЕКА ИНЖЕНЕРИНГ ДОО експорт импорт ул. Бранко Станојевиќ бр. 7, Гостивар, Р.С. Македонија со ЕМБС: 7513534 како член на група понудувачи (во понатамошниот текст: жалителот), изјавена против Одлуката за избор на најповолна понуда со бр. 08-8789/56 од 07.12.2022 година. Во жалбата, жалителот наведувал дека ја изјавувал жалбата против погорецитираната Одлука за избор на најповолна понуда со што бараат правна заштита против одлуките, активностите и пропустите од договорниот орган во овој процес на јавна набавка во поглед на: - Суштествени повреди на одредбите на постапката; - Погрешно и нецелосноутврдена фактичка состојба; - Погрешна примена на материјалното право; Во жалбата давал и образложение во кое ги изнесувал своите наводи. Пред коментирање на жалбените наводи од жалбата на жалителот, би сакале да укажат дека согласно член 3 став 1 од Законот за утврдување на јавен интерес и номинирање на стратешки партнер за имплементација на проектот за изградба на инфраструктурниот Коридор 8 (делница: Тетово – Гостивар – Букојчани и проектот за автопатот Требеништа – Струга – Кафасан) и Коридорот 10 д (делница на автопатот Прилеп – Битола) во Република Северна Македонија (Службен весник на Република Северна Македонија бр. 163/2021), кој претставувал *lex specialis* со кој се уредувала постапката за реализација на овој Проект, а според кој, проектирањето и изградбата на инфраструктурата на Коридор 8 и

проектирањето и изградбата на инфраструктурата на Коридор 10 д, кој во членот 2 став 1 алинеја 8 од законот бил дефиниран како Проект кој претставува капитална инвестиција од стратешко национално значење за Република Северна Македонија. Согласно став 3 од истиот член, сите постапки кои се спроведувале во согласност со одредбите на овој закон се сметале за итни и сите државни и локални власти, компании и јавни претпријатија, како и сите други јавни органи и институции биле должни навремено да преземат активности за спроведување во рамките на нивната надлежност. Во таа насока, имајќи ги во предвид одредбите на горенаведениот Закон и Законот за градење каде во член 12 став 1 било утврдено дека „Учесници во изградбата се носителот на правото на градење и правни лица кои ги вршат работите на проектирање, ревизија, изведување и надзор над изградбата“, Јавното Претпријатие за државни патишта – Скопје, донело Одлука за јавна набавка бр. 02-8789/1 од 15.09.2022 година за доделување на договор за јавна набавка на услуги со предмет: Надзор и правен трансакциски советник за изградба на Коридор VIII и Коридор X-d, по објавен оглас со бр. 15413/2022, применувајќи го Законот за јавните набавки, како и имајќи ги во предвид одредбите на Законот за утврдување на јавен интерес и номинирање на стратешки партнер за имплементација на проектот за изградба на инфраструктурниот Коридор 8 (делница: Тетово – Гостивар – Букојчани и проектот за автопатот Требеништа – Струга – Кафасан) и Коридорот 10 д (делница на автопатот Прилеп – Битола) во Република Северна Македонија, како *lex specialis* со кој се уредувала реализацијата на овој Проект. Во својот прв жалбен навод жалителот наведувал дека договорниот орган сторил суштествена повреда на одредбите од Законот за јавните набавки, погрешно ја утврдил фактичката состојба, па врз основа на таквата фактичка состојба погрешно го применил материјалното право, со што донел одлука во постапката која што е нејасна, неразбирлива, незаконска и во целост спротивна на правилата на постапката, кога констатирал дека понудата била потпишана со невалиден сертификат. Притоа жалителот се повикувал на одредбите од тендерската документација од точка 4.8, како и напомените наведени во прилозите од тендерската документација и наведувал дека според истите доставената документација од економскиот оператор требало да биде електронски потпишана со користење на дигитален сертификат од одговорното лице на економскиот оператор или лице овластено од него. Во својот жалбен навод жалителот наведувал дека понудата била потпишана од страна на лицето Даниел Серафимовски, со дигитален сертификат кој бил на негово име, а бил издаден на правното лице Серафимовски Консалтинг ДОО и притоа наведувал дека на лицето Даниел Серафимовски му било дадено овластување од сите членови на групата да ја застапува групата во текот на

целата тендерска постапка вклучително и да ја потпише понудата. Доколку внимателно се прочитала тендерската документација, можело да се утврди дека договорниот орган во целост се придржувал до законските одредби и начелата од Законот за јавните набавки. Притоа, целосно транспарентно и со цел овозможување на конкуренција и еднаков третман и недискриминација, оставил можност целокупната документација да биде потпишана со валиден дигитален сертификат од одговорното лице на економскиот оператор кој се јавувал како понудувач во постапката или од лице овластено од одговорното лице. Овие правила биле наведени во тендерската документација и важеле за сите понудувачи во постапката. Имајќи предвид дека во сите постапки за јавна набавка комуникацијата се одвивала помеѓу економскиот оператор (како правно лице) и договорниот орган, освен во случај кога економски оператор или понудувач бил самото физичко лице, дигиталниот сертификат задолжително треба да биде квалификуван дигитален сертификат издаден од регистриран издавач на сертификати за професионална употреба, односно да биде личен (на име на потписникот) и да му е издаден на правното лице (економскиот оператор) подносител на понудата. Оттука, во постапките за доделување на договори за јавни набавки, исклучиво се користеле сертификати за професионална употреба, затоа што само преку нив се потврдувала врската помеѓу носителот на сертификатот и правното лице – понудувачот. Комуникацијата во постапките за јавни набавки се одвивала помеѓу економскиот оператор (како правно лице) и договорниот орган, освен во случај кога економски оператор или понудувач бил самото физичко лице. Понудата на жалителот била потпишана со дигитален сертификат кој бил на име на Даниел Серафимовски, меѓутоа сертификатот бил издаден на правното лице Серафимовски Консалтинг ДОО, кое што правно лице не се јавувало во својство на понудувач, самостојно или како член на групата на понудувачи. Неспорно било дека понудувачот во прилог на својата понуда имал доставени овластувања од сите членови на групата, но во сите тие овластувања било наведено дека овластено лице за потпишување на понудата било лицето Даниел Серафимовски, вработен во INGEROP CONSEIL ET INGENIERIE (ICI) Франција. Во тие овластувања како и на ниту едно друго место во понудата на жалителот не се овластувало правното лице Серафимовски Консалтинг ДОО преку лицето Даниел Серафимовски да може да ја потпише понудата на групата на понудувачи каде како Носител на групата се јавувал INGEROP CONSEIL ET INGENIERIE (ICI) Франција. Токму поради тоа дигиталниот сертификат со кој била потпишана понудата и целокупната понудбена документација бил невалиден, па доколку се уважел жалбениот навод на жалителот тоа ќе значело дека во постапките за јавна набавка понудата и сите останати документи кои се потпишувале

електронски, би можеле да бидат потпишани со било каков сертификат, односно дека немало потреба да се докажува врската помеѓу правното лице – понудувач и лицето кое било носител на сертификатот, а дека се што било потребно е само да се даде овластување на било кое физично лице кое има било каков сертификат, па дури и сертификат за е-банкарство и комисијата би требало истиот да го прифати за валиден. Понатаму во следниот жалбен навод жалителот се надоврзувал на претходното и се повикувал на член 109 став 2 и 3 од Законот за јавните набавки и наведувал дека спротивно на законот комисијата воопшто не побарала појаснување или дополнување на документација на жалителот во поглед на дигиталниот сертификат, односно дека, согласно законот, комисијата била должна да побара појаснување и дополнување, а не да ја отфрла понудата на жалителот како неприфатлива. Со самиот жалбен навод и со повикувањето на член 109 од законот за јавните набавки, жалителот самиот се побивал од причина што законот вели дека при проверката на комплетноста и валидноста на документацијата за утврдување на способноста на понудувачот и при евалуација на понудата, комисијата може да побара понудувачите да ги појаснат или дополнат документите, доколку не станува збор за значителни отстапувања од бараната документација. Комисијата не смее да создава предност во корист на одреден економски оператор со користење на бараните појаснувања или дополнувања. Во конкретната ситуација понудувачот немал валидна понуда и валидна изјава за сериозност на понудата, од причина што истите не биле потпишани со валиден дигитален сертификат, па поради тоа комисијата не можела да бара било какво појаснување или дополнување. Потпишувањето на понудата со невалиден дигитален сертификат претставувало значително отстапување од бараната документација и формално-правен недостаток на понудата, според што дополнителното барање за појаснување/дополнување кое Комисијата за јавни набавки би го побарала од страна на групата на понудувачи предводена од INGEROP CONSEIL ET INGENIERIE (ICI) Франција, би претставувало прекршување на одредбите на Законот за јавните набавки. Комисијата немала право да побара од понудувачот да ја достави повторно целата своја понуда потпишана со друг валиден дигитален сертификат, ниту пак да побара нови овластувања за потпишување на понудата кои би гласеле на лицето Даниел Серафимовски како овластено лице на Серафимовски Консалтинг ДОО, бидејќи и во двата случаи тоа би претставувало измена на понудата што не е дозволено согласно Законот за јавните набавки. Доколку понудата на жалителот била потпишана со валиден дигитален сертификат, истата ќе била евалуирана од страна на комисијата за јавна набавка и доколку се јавела потреба од појаснување или дополнување на документацијата, а притоа не станувало збор за значителни отстапувања од

бараната документација, почитувајќи го во целост начелото на еднаков третман и недискриминација на економските оператори, ќе било побарано појаснување и дополнување. Самиот член 109, во ставот 6 предвидувал дека „Неприфатливите понуди комисијата нема да ги евалуира“, па оттука јасно се гледа дека комисијата постапила во целост согласно законските одредби. Во однос на жалбениот навод кој се однесувал на тоа дека жалителот како понудувач имал најниска и најкомпетентна понуда и тоа за 268.263.474,00 денари пониска во споредба со избраниот најповолен понудувач, укажуваат дека согласно точка 1.10 од тендерската документација “критериум за избор на најповолна понуда и доделување на договорот за јавна набавка е економски најповолна понуда – најдобар однос меѓу цена и квалитет. За носител на набавката ќе биде избран оној економски оператор чија понуда ќе биде оценета како економски најповолна, односно ќе освои најголем број на бодови како збир на бодовите за секој елемент на критериумот економски најповолна понуда. Како елементи на критериумот економски најповолна понуда - најдобар однос меѓу цена и квалитет се предвидени цена, која носи максимални 30 бодови и квалитет, кој носи максимални 70 бодови.“ Видно од претходно наведното, можело да се заклучи дека цената не бил единствен критериум за избор на најповолна понуда, односно за најповолна понуда не се избира лапонудата која има најниска понудена цена. За да може на една понуда да и се доделат бодови и да може таа понуда да се рангира во однос на другите понуди, морала претходно да биде оценета како неприфатлива, што не било случај со понудата на жалителот бидејќи истата била оценета како неприфатлива поради постоење на формални недостатоци. Согласно член 109 став 7 од Законот за јавните набавки евалуацијата на понудите се вршела исклучиво во согласност со критериумите наведени во тендерската документација, додека согласно став 6 од истиот член неприфатливите понуди комисијата нема да ги евалуира. Во следниот жалбен навод жалителот наведувал дека по поставено прашање во постапката, комисијата извршила измена на условите за докажување на економската и финансиската состојба и не одговорила на поставеното прашање. Овој жалбен навод бил неоснован од две причини. Прво, како што самиот жалител наведувал и се повикувал на член 91 од Законот за јавните набавки каде биле наведени повеќе можности што договорниот орган можел да бара од економските оператори за докажување на економската и финансиската состојба, договорниот орган, за докажување на економската и финансиската способност на економските оператори, барал да има одреден минимален годишен приход. По добиеното прашање во постапката, увидено било дека постојат различни барања за домашните и странските понудувачи, па поради тоа, а во целост придржувајќи се до начелото на еднаков третман и недискриминација на економските оператори, договорниот орган направил

измена на критериумите со која се вршело усогласување на барањата за домашните и странските понудувачи. Второ, доколку жалителот сметал дека тендерската документација и огласот содржат пропусти или недостатоци или пак дека договорниот орган пропуштил да одговори соодветно на поставените прашања истиот, согласно член 143 став 1 од Законот за јавните набавки, можел да поднесе жалба во рок од десет дена од денот на: 1. објавување на огласот за јавна набавка, во однос на содржината на огласот или тендерската документација; 2. објавување на известувањето за измени и дополнителни информации, во однос на содржината на измените и дополнителните информации; 3. отворање на понудите, во однос на пропуштањето на договорниот орган соодветно да одговори на навремените прашања или барања за појаснување или измени на тендерската документација. Согласно член 143 став 2 од Законот за јавните набавки „Жалителот кој пропуштил да изјави жалба во однос на одредбите од ставот (1) точките 1, 2 и 3 на овој член, нема право на жалба во подоцнежната фаза на постапката за истиот правен основ“. Дека жалителот не го познавал законот за јавните набавки и дека самиот си ги побивал жалбените наводи кога се повикувал и цитира членови од истиот го потврдувал во повеќе наврати и тоа најпрво преку дефиницијата за прифатлива понуда каде што наведувал дека „Прифатлива понуда“ е понуда поднесена од понудувачот, која ги исполнува условите за утврдување способност, потребите и барањата на договорниот орган наведени во техничките спецификации и останатата тендерска документација, што е навремена, која нема невообичаено ниска цена, а чија конечна цена не ги надминува средствата обезбедени или кои може да се дообезбедат од договорниот орган согласно со овој закон. Во неговиот случај понудата не била потпишана со дигитален сертификат на понудувачот, туку со дигитален сертификат на друго правно лице, со кое немал никаква правна поврзаност и истата била невалидна, содржела формални недостатоци, па оттука и неприфатлива. Понатаму, со повикувањето на член 109 кога велел дека комисијата требало да бара појаснување и дополнување на документацијата, меѓу другото го цитирал и ставот 4 кој вели дека „Никакви промени во финансиската и техничката понуда, освен исправката на аритметички грешки, не смеат да се бараат, нудат или да се дозволат од страна на комисијата или од понудувачот“. Во неговиот случај, доколку комисијата барала дополнување на документацијата, тоа би значело дека комисијата ќе дозволи доставување на нов образец на понуда и изјава за сериозност на понудата која би била потпишана со валиден дигитален сертификат, што би претставувало кршење на одредбите од член 109 од ЗЈН и самото тоа што комисијата не допуштила измени во понудата потврдува дека истата при одлучувањето во целост се придржувала до одредбите од

Законот. Непознавањето на одредбите од ЗЈН се потврдувала и со наводите дека понудата на жалителот била со најниска цена и најповолна, а во конкретниот случај критериум за избор на најповолна понуда бил економски најповолна понуда која се избирала како најдобар однос помеѓу цена и квалитет. Меѓутоа, за да се дојдело до бодување на елементите цена и квалитет, претходно понудите требало да бидат прифатливи. Во случајов понудата на жалителот била неприфатлива, па оттука истата не можела да биде најповолна. Во однос на посебниот предлог на жалителот со кој предвидува Државната комисија за жалби по јавни набавки да донесе Решение со издавање на времена мерка – забрана на потпишување на договорот за јавна набавка, укажуваат дека Договорниот орган Јавно претпријатие за државни патишта нема да ја искористи законската можност предвидена со член 157 став 2 од Законот за јавните набавки и нема да бара склучување на договорот се до конечната одлуката на Државната комисија за жалби по јавни набавки. Врз основа на сето горе наведено, сосема било евидентно дека Комисијата за јавна набавка, правилно ги применила одредбите на Законот за јавни набавки и подзаконските акти и при тоа: -Извршила правилна и точна евалуација на понудите врз основ на барањата и условите од тендерската документација и Законот за јавни набавки и врз основ на критериумот економски најповолна понуда, утврдена како најдобар однос помеѓу цената и квалитетот, правилно пристапи кон рангирање на понудите и изготвување на предлог за избор на најповолна понуда за предметот на набавката; - Правилно и точно ја утврдила фактичката состојба и донела правилна и законита одлука за избор на најповолна понуда за предметот на договорот за јавна набавка; -Правилно ја спровела постапката за доделување на договор за јавна набавка. Врз основа на сето горенаведено можело да се утврди дека жалбата во целост била неоснована и неиздржана од кои причини и предлагаат на Државната Комисија за Жалби по јавни набавки да ја отфрли како неоснована.

Државната комисија постапувајќи по жалбата и жалбените наводи, како и по службена должност согласно член 141 од Законот за јавните набавки, а врз основа на сите приложени докази во предметот и увидот во ЕСЈН за спроведената постапка за доделување договор за јавна набавка, утврди дека жалбата на жалителот INGEROP CONSEIL ET INGENIERIE (ICI) е неоснована.

Од увидот во досието од спроведената постапка на ЕСЈН, Државната комисија за жалби по јавни набавки постапувајќи по жалбените наводи на

жалителот, утврди дека не се основани жалбените наводи дека договорниот орган во постапката на евалуација постапил спротивно на Законот за јавните набавки.

Државната комисија ги цени за неосновани жалбените наводи кои се однесуваат на дигиталниот сертификат со кој е потпишана понудата на сега жалителот. Видно од понудата на сега жалителот истиот во прилог има доставено Овластување со кое се овластува Даниел Серафимовски вработен во INGEROP CONSEIL ET INGENIERIE за електронско потпишување на целокупната тендерска документација, меѓутоа дигиталниот сертификат со кој е потпишана понудата е на лицето Даниел Серафимовски и е издаден на правниот субјект Serafimovski Consulting d.o.o, а не на INGEROP CONSEIL ET INGENIERIE. Видно од целокупната документација Serafimovski Consulting d.o.o. не е овластен за електронско потпишување.

Во однос на жалбените наводи според кои Комисијата за јавни набавки текот на евалуација на понудите воопшто не побарала појаснување или дополнување на документацијата на сега жалителот во поглед на дигиталниот сертификат со кој што е потпишана и поднесена понудата, а додека од сега избраниот најповолен понудувач било побарано дополнување/дообјаснување во однос на бараниот персонал за докажување на техничка и професионална способност, Државната комисија истите ги смета за неосновани. Имено согласно член 109 став (2) од Законот за јавните набавки „При проверката на комплетноста и валидноста на документацијата за утврдување на способноста на понудувачот и при евалуација на понудата, комисијата може да побара понудувачите да ги појаснат или дополнат документите, доколку не станува збор за значителни отстапувања од бараната документација. Комисијата не смее да создава предност во корист на одреден економски оператор со користење на бараните појаснувања или дополнувања.“. Со оглед на фактот дека електронското потпишување на понудата не претставува утврдување на способност на понудувачот, Комисијата за јавна набавка не може да бара појаснување или дополнување во однос на истото, односно истото се смета за формален недостаток на понудата.

Државната комисија ги смета за неосновани жалбените наводи според кои сега жалителот имал најниска и најкомпетентна понуда, бидејќи видно од тендерската документација критериум за избор на најповолна понуда е економски најповолна понуда врз основа на најдобар однос помеѓу цената и квалитетот, односно за избор на најповолна понуда не е пресудна најниската цена.

Жалбените наводи кои се однесуваат на измените во тендерската документација за докажување на економска и финансиска состојба на економските оператори Државната комисија ги смета за задоцнети и недозволен во оваа фаза од постапката, согласно со член 143 став (1) точка 1 од Законот за јавните набавки, а во врска со став (2) од истиот член. Доколку жалителот сакал да поднесе жалба по однос на тендерската документација или измените и дополнителните информации во однос на содржината на измените и дополнителните информации, истата требало да ја изјави согласно членот 143 став 1 точка 1 и 2 од Законот за јавните набавки.

Државната комисија за жалби по јавни набавки постапувајќи по предлогот за одредување времена мерка поднесен од жалителот и согласно член 159 став 4 и 6, а во врска со член 157 став 5 од Законот за јавните набавки, утврди дека предлогот се одбива, од причина што жалителот согласно член 159 став 3 не го докажа постоењето на околностите на кои го заснова својот предлог.

Имајќи го предвид горенаведеното, Државната комисија одлучи да не ја усвои жалбата и да ја потврди Одлуката за избор на најповолна понуда бр. 08-8789/56 од 07.12.2022 година, донесена по Оглас за јавна набавка со Отворена постапка бр. 15413/2022 за набавка на Услуги - Надзор и правен трансакциски советник за изградба на Коридор VIII и Коридор X-d на договорниот орган Јавно претпријатие за државни патишта.

Согласно со член 2 точка 10 и 11 од Законот за јавните набавки: „10. „тендерска документација“ е секој документ изработен од страна на договорниот орган или на кој упатува договорниот орган, а со кој се опишуваат или се утврдуваат елементите на одредена набавка или постапка, вклучувајќи го и огласот за јавна набавка, претходното информативно известување или периодичното индикативно известување кое се користи како замена за оглас за јавна набавка, техничките спецификации, описната документација, предложените услови на договорот, обрасците што ги пополнуваат кандидатите или понудувачите, информациите за општоприменливите прописи и сета дополнителна документација; 11. „Прифатлива понуда“ е понуда поднесена од понудувачот, која ги исполнува условите за утврдување способност, потребите и барањата на договорниот орган наведени во техничките спецификации и останатата тендерска документација, што е навремена, која нема невообичаено ниска цена, а чија

конечна цена не ги надминува средствата обезбедени или кои може да се дообезбедат од договорниот орган согласно со овој закон.“.

Согласно со член 3 од Законот за јавните набавки : „Начела на кои се темелат јавните набавки: (1) Уредувањето, развојот на системот на јавните набавки и неговото спроведување се темелат врз начелата на слободно движење на стоките, слобода за основање, слобода за обезбедување услуги, како и начелата на економичност, ефикасност, конкуренција помеѓу економските оператори, транспарентност, еднаков третман на економските оператори и сразмерност. (2) При спроведувањето на јавните набавки договорниот орган е должен да ги почитува обврските за заштита на животната средина, социјалната политика и за заштита на трудот кои произлегуваат од прописите во Република Македонија, колективните договори и од меѓународните договори и конвенции ратификувани согласно со Уставот на Република Македонија.“.

Согласно член 109 на Законот за јавните набавки Евалуација на понудите (1) Кај отворената постапка и поедноставената отворена постапка, комисијата, пред да пристапи кон евалуација на понудите, ја проверува комплетноста и валидноста на документацијата за утврдување на способноста на понудувачот. (2) При проверката на комплетноста и валидноста на документацијата за утврдување на способноста на понудувачот и при евалуација на понудата, комисијата може да побара понудувачите да ги појаснат или дополнат документите, доколку не станува збор за значителни отстапувања од бараната документација. Комисијата не смее да создава предност во корист на одреден економски оператор со користење на бараните појаснувања или дополнувања. (3) Бараното објаснување понудувачот го доставува преку ЕСЈН во рокот кој го определила комисијата. (4) Никакви промени во финансиската и техничката понуда, освен исправката на аритметички грешки, не смеат да се бараат, нудат или да се дозволат од страна на комисијата или од понудувачот. (5) Комисијата може да бара директно од понудувачот, а со цел за објаснување на понудата, превод на делот од понудата кој е во врска со техничката документација за кој во тендерската документација дозволил истата да биде изработена на странски јазик и за истото да одреди примерен рок. (6) Неприфатливите понуди комисијата нема да ги евалуира. (7) Евалуацијата на понудите се врши исклучиво во согласност со критериумите наведени во тендерската документација. (8) По извршената евалуација, комисијата ќе пристапи кон рангирање на понудите и изготвување предлог за избор на најповолна понуда. (9) Членот на комисијата кој не се согласува со предлогот за избор на најповолна понуда, ги изнесува своите ставови подготвени како

забелешка приложена кон извештајот од спроведената постапка. (10) При евалуација на понудите кај ограничената постапка, постапките со преговарање, конкурентниот дијалог и партнерството за иновации, комисијата соодветно ги применува одредбите од овој член. (11) Министерот за финансии го пропишува начинот на исправка на аритметичка грешка во фазата на евалуација на понудите.

Согласно член 141 став 1 од Законот за јавните набавки: „(1) Во жалбената постапка Државната комисија постапува во границите на жалбените наводи, а по службена должност проверува дали се сторени битни повреди од ставот (2) на овој член.“

Со оглед на фактот што жалителот не успеал во жалбената постапка, трошоците на постапката за правна заштита нема да му бидат вратени, согласно со член 166 став (2) од Законот за јавните набавки.

Од причини погоре изложени, се донесе Решение како во диспозитивот.

Упатство за правно средство: Согласно член 170 од Законот за јавните набавки и член 26 од Законот за управните спорови, против ова решение незадоволната странка може да поднесе тужба до Управниот суд во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

Бр.09-23/5
11.01.2023 год.
С к о п ј е

**ПРЕТСЕДАТЕЛ,
Кирил Каранфилов**

Доставено до:
- Архива,
- INGEROP CONSEIL ET INGENIERIE (ICI),
- Јавно претпријатие за државни патишта